

6. Slovíčka:

ačiū, dėkui	děkuji
atsiprašyti, atsiprašo, atsiprašė	omluvit se
fakultetas (m)	fakulta
filosofija (f)	filozofie
kabinetas (m)	kabinet, pracovna
kalba (f)	jazyk
kultūra (f)	kultura
liaudis (f)	národ
literatūra (f)	literatura
mašina (f)	auto
popierius (m)	papír
reisas (m)	let, spojení
stalas (m)	stůl
suprasti, supranta, suprato	rozumět
traukinys (m)	vlak
blogai	špatně
draugas (m), draugė (f)	přítel, kamarád, přítelkyně, kamarádka
gerai	dobře
neblogai	„ne špatně“
mergina (f)	děvče, holka
moteris (f)	žena
mylėti, myli, mylėjo	milovat
prastai	špatně
puikiai	skvěle
sėdėti, sėdi, sėdėjo	sedět
turėti, turi, turėjo	mít
vyras (m)	muž
vaikas (m)	dítě
vaikinas (m)	kluk
šiaip sau	„nic moc“
žmogus, žmonės (m)	člověk, lidé

6.1 Důležitá tázací slovíčka a odpovědi

Kas? (Kdo? Co?)

Kas tu esi?	Aš esu Saulius Labanauskas. Aš esu studentas. Aš esu lietuvis. Aš esu Aušra Rodūnienė. Aš esu studentė. Aš esu lietuvė.
Kas Jūs esate?	Aš esu profesorius Dovydas Liaudanskas. Aš esu profesorė Audronė Gintvilienė.
Kas tai yra?	Tai yra studentas Saulius Labanauskas. Tai yra mašina. Tai yra stotis.
Kas yra Vilnius?	Vilnius yra Lietuvos sostinė.
Kas yra Saulius Kondrotas?	Saulius Kondrotas yra profesorius.

Kaip? (Jak?)

Kaip tu kalbi?	Aš kalbu lietuviškai, čekiškai, slovakiškai.
Kaip tu gyveni? („Jak žiješ“=Jak se máš?)	Aš gyvenu gerai („Žiju dobře“=Mám se dobře).

Koks? Kokia? (Jaký? Jaká?)

Koks tavo/Jūsų vardas?	Mano vardas Arūnas. Mano vardas Ingrida.
Kokia tavo/Jūsų pavardė?	Mano pavardė Rupšys. Mano pavardė Rupšaitė.
Koks tavo/Jūsų adresas?	Mano adresas yra: Arne Nováka 1, Brno, Čekija. Mano adresas yra Architektų 27-18, Vilnius, Lietuva.
Koks tavo/Jūsų reisas?	Mano reisas nr. 7681 Vilnius-Praha.
Kokia tavo/Jūsų mašina?	Mano mašina yra „Škoda Octavia“.

Kur? (Kde?)

Kur tu gyveni? Kur Jūs gyvenate?	Aš gyvenu Vilniuje, Prahoje, Brno...
Kur yra stotis?	Stotis yra ten.
Kur yra Vilnius?	Vilnius yra Lietuvoje.
Kur yra profesorius?	Profesorius yra universitete.
Kur jis dirba?	Jis dirba universitete. Jis dirba stotyje. Jis dirba Prahoje.
Kur ji studijuoja?	Ji studijuoja universitete. Ji studijuoja Vilniuje.

Iš kur? (Odkud?)

Iš kur tu esi? Iš kur Jūs esate?	Aš esu iš Lietuvos.
Iš kur yra Jan Hus?	Janas Husas yra iš Čekijos.
Iš kur yra Friedrich Schiller?	Frydrichas Šileris yra iš Vokietijos.

6.2 Fráze:

suprasti, supranta, suprato (rozumět)

Aš suprantu čekiškai. Ar suprantate lietuviškai? Aš nesuprantu.

atsiprašau (omlouvám se)

Atsiprašau, ar kalbate angliškai? Atsiprašau, kur yra universitetas? Atsiprašau, kur yra profesorius Meškauskas? Atsiprašau, aš nesuprantu...

dėkui // ačiū (děkuji):

A: Atsiprašau, kur yra stotis?

B: Stotis yra ten.

A: Dėkui! // Ačiū!

6.3 „Jak se máte?“

Kaip tau / Jums sekasi?	„Jak se ti / Vám daří?“	Ačiū, puikiai.	Dėkuji, skvėle.
Kaip tu gyveni?	„Jak žiješ?“	Ačiū, gerai.	Dėkuji, dobře.
		Ačiū, neblogai.	Dėkuji, jde to. / Není to špatné.
Kaip Jūs gyvenate?	„Jak žijete?“	Šiaip sau.	Nic moc.
		Prastai.	Špatně.
		Blogai.	Špatně.

6.4 Člověk

žmogus (sg.)	člověk
žmonės (pl.)	lidé
vyras	muž
moteris	žena
vaikas	dítě
vaikinas	kluk
mergina	děvče, holka

6.5 Rodina

Neutrální tvar	Překlad	Deminutivní tvar
šeima	rodina	
motina mama	matka máma	mamytė, mamutė, motinė, motulė
tėvas	otec	tėvelis, tėtė, tėtis, tėtukas
tėvai	rodiče	tėveliai, tėvukai
sesė	sestra	sesutė, seselė
brolis	bratr	broliukas, brolelis
žmona	manželka	žmonelė, žmonytė
vyras	manžel, muž	vyrelis
dukra	dcera	dukrelė, dukrytė, dukružė
sūnus	syn	sūnelis, sūnužis, sūnaitėlis
senelis	dědeček	
senelė	babička	
anūkas	vnuk	anūkėlis
anūkė	vnučka	anūkėlė
teta	teta	tetulė
dėdė	strýc	dėdulė
pusbrolis	bratranec	
pusseserė	sestřenice	
draugas	přítel, kamarád	
draugė	přítelkyně, kamarádka	
šuo	pes	šunelis, šuniukas
katė	kočka	katytė
katinas	kocour	kačiukas
papūga	papoušek	papūgėlė

6.6 Časování sloves – indikativ praesens (přítomný čas), typ „i“

turėti, turi, turėjo

aš	tur-iu	mes	tur-ime
tu	tur-i	jūs	tur-ite
jis, ji	tur-i	jie, jos	tur-i

Aš turiu tėvą. Aš turiu motiną. Aš turiu brolių. Aš turiu sesę. Aš turiu šeimą.

Cvičení: Vyčasujte „mylėti, myli, mylėjo“ (*milovat*); sėdėti, sėdi, sėdėjo (*sedět*).

6.7 Zápor v litevštině

Tranzitivní slovesa v záporu vyžadují objekt v genitivu:

Aš turiu tėvą. – Aš *neturiu tėvo*.

Tu turi sesę. – Tu *neturi sesės*.

Ji studijuoja baltistiką. – Ji *nestudijuoja baltistikos*.

Mes studijuojame anglų kalbą. – Mes *nestudijuojame anglų kalbos*.

Domáci úkol - opravte chyby:

Kas tu esate?	Aš esu Saulius Labanauskas. Aš yra studentas. Aš esu lietuvas. Aš esi Aušra Rodūnienė. Aš esu studentė. Aš esu lietuvė.
Kas Jūs esame?	Aš esu profesorius Dovydas Liaudanskas. Aš esi profesorė Audronė Gintvilienė.
Kas tai esi?	Tai yra studentas Saulius Labanauskas. Tai esi mašina. Tai yramė stotis.
Kas yra Vilnius?	Vilnius yra lietuviška sostinė.
Kaip tu kalbi?	Aš kalbi lietuviškai, čekaiškai, slovakiškai
Kaip tu gyveni?	Aš gyvenu gerai
Koks tavo vardas?	Mūsų vardas Ingrida.
Koks Jūsų pavardė?	Mano pavardė Rupšys.
Kur tu gyveni?	Aš gyvenu Vilniuje, Prahoje, Brno
Kur esu stotis?	Stotis yra ten.
Kur yra Vilnius?	Vilnius yra Lietuvos.
Kur ji studijuoja?	Ji studijuoja universitete. Ji studijuoja Vilniaus.
Kur tu studiuoji?	Aš studijuojame Masaryko universitete
Iš kur tu yra?	Aš esu Lietuvoje
Iš kur Jūs esame?	Mes esame iš Čekijos.